

2007. május 21.

Népszabadság

Anya, nyomd a shiftet! A harmadik emelet foglya egy kamaszlány

Szálkás bundájú mackók képe úszik fel a képernyőre, amikor a harmadik emeleti tatabányai lakásban a kamaszlány bekapcsolja a gépet. Aknai Renáta számára kedves a kép, hiszen egy barátnőjétől kapta. A középiskolás lány számára a barátság most azt jelenti, ha valaki képeket, kisfilmet, rövid történeteket küld neki elektronikus levélben. Napközben olykor órákat vár arra, hogy valakivel üzenetet válthasson a világhálón. Igaz, nincs túl sok ismerőse, középiskolai osztálytársai közül például még csupán hárommal találkozott személyesen. Azokkal, akik otthon felkeresték őt.

Aknai Renáta egy kétszobás lakásban tölti napjait. Ha valahová el kell mennie, ahhoz a Vöröskereszt betegszállítóinak közreműködése szükséges, a harmadik emeletről ugyanis ők szokták lecipelni a kerekes székben ülő kamaszlányt. Ebben az évben csak akkor hagyta el a lakást, amikor Budakeszire kellett utaznia rehabilitációs kezelésekre. De otthon is többnyire csak egy helyben ül, hiszen a lakótelepi lakásban már ahhoz is odább kell tolni a bútorokat, hogy az édesanyja az egyik szobából a másikba átgurítsa a székét.

Aknai Gáborné harmadik éve gondozza a gyermekét „ápolási segélyezettként”, ami a gyeshez hasonló jogviszony, havi harmincezer forintos jövedelemmel. Súlya alapján felnőttnek tekinthető kamaszlányát naponta többször is felemeli, ebbe viszont apránként ő rokkan bele. A kerekes székből a beteget kiemelő készülék járna nekik, de az állványa már nem fér el az ötven négyzetméteren. Nincs hová tenni.

Renáta balesete óta a harmadik emelet sajátos csapdát jelent a lift nélküli épületben. Sokan nem is értik, miért nem költöztek már el egy nagyobb, földszinti lakásba. Pedig a válasz pofonegyszerű. Aknaiék önkormányzati lakásban laknak, amit nem csereberélhetnek kedvük szerint. A családfő lakatosként dolgozik, felesége műszerész, saját lakásra, autóra nincs pénzük.

Életüket három éve egy súlyos baleset változtatta meg. Renáta lányuk egy táborozáson fejest ugrott egy félig telt medencébe.

- A tanárnő hívott fel, hogy történt egy kis baleset, de ne aggódjak, Reni magánál van, a telefonszámot is ő mondta meg – idézi fel Aknai Gáborné.

A kis baleset csigolyatörés volt. A lány mellkastól lefelé megbénult. Kilenc hónap kórházi kezelés után engedték haza. A hiányzó hónapokat különböző vizsgával pótolta, régi iskolájából feljártak hozzá tanárai, a fizikatanár még az egyszerűbb kísérletek kellékeit is áthozta egy tálcán.

A kisszoba szűkös tereit a világháló bekötése nyitotta valamelyest tágasabbra. A gépet az ország másik felében dolgozó édesapja az étkezéseket elhagyva spórolta össze. Renáta tavaly december óta az interneten tölti napjai nagy részét. Az egeret két kézzel mozgatja, a billentyűket baljának hüvelykujjával nyomja, ha egyszerre többet kell benyomni, édesanyját hívja segítségül: „anya, légszi, tartsd nyomva a shiftet”.

Renáta az idén szeptembertől középiskolás, ősztől tavaszig azonban rehabilitációs kezelésekre járt, a tanévbe így csupán márciusban kapcsolódott be. Miután az iskolába nem tud elmenni, tanárai keresik fel őt, és az órákat a kasszobában tartják meg.

- A kollégáim áldozatvállalására alapoztam a döntésemet, amikor Aknai Renátát és egy másik, ugyancsak mozgáskorlátozott kislányt felvettem, mert tanításuknak nincsenek meg az intézményi feltételei - mondja Feketéné Székely Katalin, a tatabányai Kossuth Lajos Közgazdasági és Humán Szakközépiskola igazgatója. – Az épület ugyanis nem akadálymentesített. Az utóbbi években három mozgáskorlátozott diákunk is végzett ugyan, a kerekesszékekkel bejárók azonban a mosdót egyáltalán nem tudták használni. Aknai Renáta és a másik kislány oktatására heti tíz-tíz órát engedélyezett az önkormányzat, de a valóságban ennél többet tartunk a lakásukon. Aknaiék tíz kilométerre laknak, csak a buszozás több mint másfél órát jelent, az órák nagy része ezért délutánra esik. Jövőre egy újabb mozgáskorlátozott tanulója lesz az iskolánknak, ami további terheket ró majd az itt dolgozókra. De vállalták, ahogyan a korábbi tanulók esetében is.

Sportfórum

Essenben megkezdődött a nemzetközi versenyidény

Először indult magyar mozgássérült

A nemzetközi versenyszezon kezdetét jelentő essen regattán a magyarok két második és egy ötödik hellyel kezdtek. Először indult magyar hajó a mozgássérültek versenyén.

Az ausztriai Ottensheimben következő első, idei Világ Kupa forduló előtti felmérő lehetőséget biztosító regattán a női könnyűsúlyú kétpárevezősben a Sydney-i olimpiát megjárt **dr. Alliquander Anna (képünkön)** és Novák Mariann (Danubius NHE, Külker EK) a második helyet szerezte meg (1. Lengyelország 8.12:95, 2. Magyarország 8:24.05, 3. Anglia 8.28:54). Az U23-as férfi könnyűsúlyú négy párevezős (Varga Tamás Csaba - FEC, Galambos Péter - VÁC VEC, Kitka Gergely - Démász Szeged és Markgrüber Balázs - Csepel EK) az ötödik helyen ért célba. (1. Dánia 6.55:27, 2. Belgium 7.03:55, 3. Svájc 7.10:22, ... 5. Magyarország 7.21:25)

Ezen a versenyen állt rajthoz elsőként magyar adaptív (mozgássérült) evezős! Serényi Tibor egypárevezősben (a táv 1000 méter, melyet speciális evezős hajóban tesznek meg, csak a kar használható) a második helyen ért célba. (1. Izrael, 2. Magyarország, 3. Németország.)

Egyidejűleg Brnóban az ifjúsági és serdülő válogatottunk is nemzetközi versenyen vesz részt. Az előfutamok után három csapatunk került a döntőbe: női serdülő egypárevezős, férfi serdülő kormányos nélküli kettes, és a női serdülő kétpárevezős hajóegység. A B döntőkbe kerültek: a női ifjúsági egy- és kétpárevezős, valamint a férfi ifjúsági egy- és négy párevezős.

Híreextra

A mozgáskorlátozottakon segíthet az összejt-beültetés

Bár még nem teljesen tisztázott, hogy mi mindenre alkalmasak az őssejtek, a génbankokban egyre több újszülött őssejtjeit tárolják el a szüleik. A csontvelőből és a köldökzsinór-vérből nyert őssejtekkel, folynak a kísérletek és az eredmények egyre biztatóbban. Az őssejtekből ugyanis a környezeti feltételek változtatásával bármilyen sejtípus előállítható.

A Szegedi Tudományegyetem Neuromorfológiai Laboratóriumában, magyar kutatók fantasztikus eredményt értek el őssejt-terápiával - írja a híradó.hu. Mozcássérült patkányok lebénult végtagjait "gyógyították meg" a beléjük fecskendezett őssejtek segítségével. A kísérletben az őssejtek idegsejtekhez hasonló nyúlványokat növesztettek és ezekkel kapcsolódtak egymáshoz. A lebénult patkányok így újra mozoghattak, mert gyógyulást értek el náluk az embrionális őssejtekkel.

A laboratóriumban a gyógyulás pontos mechanizmusát is szerették volna tudni. Az elekronmikroszkópos megfigyelések azt mutatták, hogy bár az állatok gyógyulását kétségtelenül a befecskendezett őssejtek okozták, de nem úgy, ahogy a kutatók azt előzetesen elképzelték. Azt gondolták, hogy a beültetett sejtek átveszik az állat sérült idegsejtjeinek a szerepét. Azonban legnagyobb meglepetésükre később kiderült, hogy a beültetett őssejtek nem átvették a szerepüket, hanem valamilyen termelt anyag révén segítették az állat sérült neuronjainak a regenerációját.

A szegedi kutatók most azt az anyagot keresik, amelyet az őssejtek termelnek, és amely végső soron felelős a sérült idegsejtek gyógyulásáért. De a kísérlet sikere már így is vitathatatlan. Bebizonyosodott, hogy az őssejtek regenerációra készítetik a súlyosan sérült idegsejteket, amelyek a végtagok mozgását irányítják. Így nemsokára sok-sok kerekesszékre, mankóra szoruló embernek adhatják vissza a könnyed, szabad mozgás örömet.

Nemzeti Sport

Bocsa: paralimpiai kvótát szerzett a Béres-Gyurkota páros

A Béres Dezső, Gyurkota János boccia páros indulási jogot szerzett a jövő évi pekingi paralimpiai játékokon, miután a vancouveri Világkupa-viadalon az előkelő negyedik helyen végzett.

A Magyar Paralimpiai Szövetségtől kapott tájékoztatás szerint a magyar kettős az elődöntőben a világbajnok, paralimpiai bajnok portugál duótól kapott ki 5-3-ra.

Majd a bronzmérkőzésen 3-2-re maradt alul a hongkongi csapattal szemben.

A boccit 6-6 piros és kék labdával, valamint egy céllabdával játsszák.

A játék célja, hogy a színes labdákat minél közelebb kell juttatni a céllabdához.